

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. MARIUSZA ZARUSKIEGO W PUCKU**

Październik 2017r.

**„Prowadziłem Polaków w góry i na morze, aby się stali twardzi jak granit,
a dusze mieli czyste i głębokie jak morze”**

WSTĘP

Mariusz Zaruski był człowiekiem, który własną pasją i przykładem mobilizował swoje otoczenie do czynów, narzucając mu jednocześnie wysokie wymagania moralne.

Zgodnie z maksymą patrona naszej szkoły wychowujemy uczniów na ludzi ogarniętych wieloma pasjami. Uczymy właściwych postaw, poglądów, przekonań oraz zasad postępowania opartych na wzorcach ludzi morza.

Program wychowawczo-profilaktyczny (zwany w dalszej części Programem) w Szkole Podstawowej im. Mariusza Zaruskiego w Pucku powstał w wyniku diagnozy środowiska lokalnego, ankiety skierowanej do uczniów, rodziców i zgodnie z aktami prawa. Program jest nieodłącznym elementem Statutu szkoły, realizuje cele wychowawczo-opiekuńcze oraz profilaktyczne.

Wychowanie jest to proces, w którym wychowanek ma dojść do pełni osobowego rozwoju przez:

- ukształtowanie prawego charakteru;
- zbudowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój i dobro wspólne;
- poznanie i przestrzeganie norm społecznych;
- budowanie właściwych postaw i zachowań;
- kreowanie zdrowego stylu życia;
- rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.

PODSTAWA PRAWNA

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (tj. Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.).*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. Z 2017r. poz. 59 ze zm.).*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).*
- *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U.z 2017 r. poz. 882).*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 957 ze zm.).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Z 2001r., nr 61, poz. 624 ze zm.).*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r.,poz 1591).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie*

zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

(Dz. U. z 2015r., poz. 1249)

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. Poz. 356)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649)*
- *Statut Szkoły,*
- *Konwencja o prawach dziecka.*

WIZJA SZKOŁY

Nasza szkoła jest wspólnotą uczniów, rodziców i nauczycieli. Umożliwia uczniom wszechstronny rozwój, stwarza warunki do nauki wszystkim, bez względu na ich możliwości psychiczne i fizyczne.

Szkoła znana jest w środowisku jako placówka oferująca usługi edukacyjne na wysokim poziomie. Panuje w niej życzliwa i bezpieczna atmosfera, oparta na wzajemnym szacunku, akceptacji i współdziałaniu.

Inicjujemy i aktywnie włączamy się do działań na rzecz społeczności lokalnej.

MISJA SZKOŁY

Jesteśmy po to, aby wyposażyć ucznia w wiedzę i umiejętności, które pozwolą mu dokonywać dobrych wyborów w życiu i funkcjonować w społeczeństwie.

W swojej działalności kierujemy się dobrem ucznia i jego potrzebami. Jesteśmy szkołą, która chce zapewnić uczniom:

- możliwość rozwijania indywidualnych uzdolnień;
- możliwość nauki dwóch języków obcych;
- motywujący system oceniania;
- poszanowanie różnorodności światopoglądowych;
- opiekę i pomoc w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych, wychowawczych i społecznych;
- atmosferę kształtującą samodzielność, samorządność i zasady demokracji;
- rozwijanie poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości;
- wychowanie w oparciu o uniwersalne wartości.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Po ukończeniu szkoły uczeń:

- umie samodzielnie zdobywać informacje;
- umie określić swoje zainteresowania, jest ciekawy świata;
- zna tradycje swojego kraju, środowiska, ma szacunek dla odrębnych tradycji i obyczajów;
- ma poczucie tożsamości i przynależności kulturowej, jest patriotą;

- jest wrażliwy na problemy społeczne i ekologiczne;
- wykazuje postawy asertywne;
- umie dokonać samooceny oraz konstruktywnej krytyki;
- jest tolerancyjny, potrafi prezentować swoje sądy z poszanowaniem zdania innych;
- zna i stosuje zasady dobrego wychowania;
- umie współpracować i współdziałać w grupie;
- wykorzystuje nabytą wiedzę i umiejętności w różnych sytuacjach;
- ma poczucie odpowiedzialności za własne decyzje.

SYLWETKA ABSOLWENTA ODZIAŁÓW GIMNAZJALNYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Po ukończeniu szkoły uczeń:

- jest samodzielny, wrażliwy, kulturalny, odpowiedzialny, tolerancyjny;
- jest empatyczny, kocha ludzi i otaczający go świat;
- zna swoją wartość, mocne i słabe strony;
- świadomie dokonuje właściwych wyborów w oparciu o zdobytą wiedzę, umiejętności i wartości moralne;
- wpływa na swój rozwój osobowy – samowychowanie;
- aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, kulturalnym, gospodarczym;
- jest świadomy swojej przynależności narodowej, jest patriotą;
- radzi sobie z wyzwaniami życia codziennego;
- jest odpowiedzialny za innych;
- zna wartość i dziedzictwo kulturowe rodziny i swoje w niej miejsce;
- potrafi w sposób odpowiedzialny korzystać z zasobów środowiska naturalnego.

CELE PROGRAMU

Głównym założeniem programu jest:

1. Wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka w wymiarze intelektualnym, etycznym, emocjonalnym, społecznym i zdrowotnym.
2. Przygotowanie uczniów do właściwego funkcjonowania w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej, ojczyźnie, Europie i świecie.
3. Utrwalenie w świadomości uczniów zasad i norm postępowania, by utożsamiali się z nimi, rozumieli je i przyjmowali wszystkie konsekwencje wynikające z ich przestrzegania, bądź nieprzestrzegania.
4. Stworzenie systemu działań profilaktycznych, chroniących dzieci przed zakłóceniami w rozwoju oraz działań interwencyjnych, stosowanych w sytuacji pojawiających się zagrożeń.
5. Dbłość o zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków nauki,
6. Wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów, dostarczanie przykładów właściwych postaw,
7. Zapobieganie i prowadzenie profilaktyki uzależnień (alkohol, nikotyna, Internet, narkotyki, dopalacze itp.),
8. Zapobieganie nadmiernemu spędzaniu czasu przy komputerze, przestrzeganie przed cyberprzemocą,
9. Promowanie zdrowego i aktywnego trybu życia,
10. Wzmacnianie więzi w rodzinie,
11. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów (porozumiewanie się, asertywność, rozwiązywanie konfliktów).

PROBLEMY WYCHOWAWCZE

Problemy wychowawcze zostały wyłonione na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród uczniów i rodziców. Dominującymi problemami okazały się:

- nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas przerw;
- brak kultury języka-używanie wulgaryzmów;
- zachowania agresywne, przemoc;
- wysoki poziom hałasu;
- wagary;
- brak kultury osobistej;
- niedbałość o higienę osobistą i estetyczny wygląd;
- kontakty ze środkami psychoaktywnymi - narkotyki, alkohol, papierosy;
- nadmierne korzystanie ze środków multimedialnych w czasie wolnym.

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO –WYCHOWAWCZE

- wczesna interwencja w sytuacji zaistniałego problemu;
- wsparcie uczniów w rozwoju emocjonalnym, społecznym i fizycznym;
- zdrowie i bezpieczeństwo uczniów w szkole;
- działania zmierzające do obniżenia poziomu hałasu w szkole;
- przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniom, osłabianie czynników ryzyka, wzmacnianie czynników chroniących;
- zapobieganie niebezpieczeństwom w szkole, w tym przemocy fizycznej i psychicznej;
- wsparcie rozwoju dzieci 6 i 7 letnich rozpoczynających naukę w szkole;
- zwiększenie samoświadomości uczniów co do niebezpieczeństw i zagrożeń;
- wykształcenie w uczniach umiejętności współpracy i odpowiedzialności za siebie i innych;
- wykształcenie w uczniach i rodzicach postaw pro – zdrowotnych i pro-higienicznych;
- wykształcenie i wzmocnienie pozytywnych postaw i zachowań, w tym postaw obywatelskich i patriotycznych oraz rozwinięcie umiejętności respektowania norm społecznych;
- wykształcenie właściwego klimatu w szkole sprzyjającego prawidłowym relacjom uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, nauczyciel – nauczyciel, nauczyciel – rodzice.

SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

1. Zajęcia profilaktyczne, psychoedukacyjne i integracyjne w klasach.
2. Warsztaty tematyczne dla rodziców, szkoła dla rodziców, współpraca z rodzicami.
3. Współpracę między różnymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży
4. Przygotowanie tematycznych gazetek ściennych dla uczniów i rodziców.
5. Udział uczniów w integrujących imprezach pozalekcyjnych.

6. Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie oraz edukacji prozdrowotnej.
7. Godziny do dyspozycji wychowawcy klasy.
8. Zajęcia świetlicowe, biblioteczne, sportowo-rekreacyjne.
9. Akcje i konkursy wynikające z działalności szkoły oraz inicjowane przez inne instytucje, włączanie się do akcji ogólnopolskich.
10. Obchody świąt i uroczystości mających ważne znaczenie dla budowania tożsamości człowieka, m.in.:
 - Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego.
 - Pasowanie na ucznia – żeglarza (klasy I).
 - Chrzest morski (klasy IV).
 - Dzień Edukacji Narodowej.
 - Święto Odzyskania Niepodległości.
 - Dzień Świąteczny.
 - Wigilia Bożego Narodzenia.
 - Zaślubiny Polski z Morzem.
 - Dni Patrona Szkoły.
 - Święto MDL.
 - Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Święto Flagi.
 - Dzień Rodziny, Babci i Dziadka.
 - Festyn Szkolny – Dzień Dziecka.
 - Inne związane z miastem i regionem.
11. Realizacja założeń podstawy programowej, dostosowanie programów nauczania do potrzeb i możliwości uczniów, dostosowanie metod pracy i wymagań wg wskazań poradni psychologiczno – pedagogicznej oraz innych specjalistycznych poradni.
12. Przydzielanie zadań uczniom, pomoc w ich realizacji, omówienie napotkanych trudności, wskazanie sposobów ich pokonania, rzetelna ocena efektów.
13. Organizowanie pracy uczniów w ramach kół zainteresowań, przedmiotowych, zajęć wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, rewalidacji, socjoterapii i innych specjalistycznych.
14. Rozmowy indywidualne z uczniami.
15. Kształtowanie właściwych zachowań w stosunku do zwierząt i otaczającej przyrody.
16. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych.

Powyższe działania zawierają się i będą realizowane w oparciu o szczegółowe plany pracy poszczególnych obszarów funkcjonujących w szkole tj. obszar „**Bezpieczeństwo**”, obszar „**Zdrowie**”, obszar „**Ekologia**”, obszar „**Sport**”, obszar „**Wielka i Mała Ojczyzna**”, obszar „**Promocja**”, plany pracy specjalistów szkolnych oraz pielęgniarki szkolnej, które corocznie ulegają modyfikacji i uwzględniają w/w działania. Wszystkie te plany pracy stanowią załączniki do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. Mariusza Zaruskiego w Pucku.

PODMIOTY REALIZUJĄCE I ODPOWIEDZIALNE ZA ORGANIZACJĘ KONKRETNYCH DZIAŁAŃ

WYCHOWAWCA

I (Uczeń)

- poznanie uczniów oraz ich środowiska (rozmowy, wywiady, ankiety);
- czuwanie nad zachowaniem (regulamy, kontakt, obserwacja, rozmowa);
- pobudzenie i kształtowanie postaw pewności siebie, rozwijania poczucia własnej wartości;
- interesowanie się postępami w nauce (kontrola, kontakt z nauczycielami, techniki uczenia się, wzajemna pomoc);
- kontakt z opiekunami (wywiady, spotkania, listy, telefony, dni otwarte, konsultacje);
- wyzwalanie aktywności (dobór form zajęć, organizowanie imprez);
- uczenie radzenia sobie w sytuacjach życiowych (akcje, spotkania ze specjalistami, warsztaty), przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie;
- kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji- wyboru szkoły, zawodu, zainteresowań (warsztaty, spotkania , wycieczki);
- integrowanie grup (uczestnictwo w imprezach-biwaki, ogniska, dyskoteki);
- dawanie przykładu własną postawą;
- egzekwowanie praw i obowiązków ucznia;
- profilaktyka zdrowotna (spotkania, rozmowy, pogadanki-szczególnie na temat higieny).

II (Klasa)

- obrona interesów klasy na forum szkoły (rada pedagogiczna, rozmowy z dyrektorem);
- przekazywanie informacji i współpraca na drodze;
klasa-dyrektor,
klasa-nauczyciel,
klasa-rodzice,
dyrektor-rodzice,
(rada pedagogiczna, rozmowy indywidualne);
- organizowanie życia pozalekcyjnego (wycieczki, dyskoteki, ogniska, teatr, kino);
- udzielanie i koordynowanie wszechstronnej pomocy (organizowanie samopomocy, występowanie o pomoc socjalną, kierowanie do PPP);
- prowadzenie dokumentacji, teczki zespołu klasowego;
- kształtowanie pozytywnych postaw (godziny wychowawcze, wycieczki, lekcje, różne okazje);
- rozwiązywanie problemów wewnątrz-klasowych.

III (Rodzice)

*Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej **RODZICE** są głównymi wychowawcami dzieci, a szkoła wspiera rodzinę w procesie wychowawczym, kultywowaniu uniwersalnych wartości i pielęgnowaniu tradycji.*

1. Informowanie uczniów i rodziców o:

- zadaniach wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

- tematyce godzin wychowawczych;
- aktach prawnych obowiązujących w szkole.

2. W relacjach rodzice-wychowawca:

- wyniki w nauce i zachowaniu (zebrania z rodzicami) oraz wsparcie w procesie wychowawczym dzieci;
- działania w zakresie kształtowania świadomości prawnej w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych;
- włączanie rodziców w życie szkoły (imprezy szkolne, środowiskowe).

3. W relacjach klasa-wychowawca:

- integracja zespołu;
- kształtowanie postaw: tolerancja, odpowiedzialność, patriotyzm (warsztaty, imprezy);
- bycie mediatorem;
- motywacja do samokształcenia;
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania (zdrowotnych, ekologicznych).

NAUCZYCIELE

- współpraca z wychowawcą i rodzicami/prawnymi opiekunami w zakresie działań dydaktyczno-wychowawczych;
- wspieranie uczniów własną postawą i działaniami pedagogicznymi w rozwoju psychofizycznym dzieci;
- wspieranie w rozwoju zdolności i zainteresowań;
- inspirowanie uczniów do twórczych poszukiwań;
- udzielanie pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów;
- kształtowanie i wychowanie dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka;
- odpowiedzialność za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem (np. w czasie wyjść, wycieczek itp.);
- proponowanie uczniom pozytywnych form wypoczynku dostępnych w szkole i poza nią;
- reagowanie na przejawy niedostosowania społecznego.

DYREKCJA

Czuwa nad całokształtem realizacji programów realizowanych w szkole, w tym Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na terenie Szkoły Podstawowej im. Mariusza Zaruskiego. Odpowiada za prawidłowe funkcjonowanie szkoły.

SAMORZĄD UCZNIOWSKI

- prezentuje potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego i rady rodziców;
- inicjuje działania dotyczące życia uczniów;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły;
- propaguje dbałość o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;

- wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej.

RADA RODZICÓW

- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły;
- pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły, w tym działań samorządu uczniowskiego dla dobra wszystkich uczniów;
- organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomagania realizacji celów i zadań szkoły.

RODZICE

Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą na rzecz uczniów i szkoły poprzez:

- udział w imprezach klasowych i szkolnych;
- współorganizowanie wycieczek;
- udział w drobnych remontach i upiększaniu klasy, budynku szkolnego itp.;
- udział w realizowanych na terenie szkoły programach (dydaktycznych, wychowawczo-profilaktycznym oraz innych specjalistycznych);
- udział w spotkaniach integracyjnych.

Ponadto mają prawo do poznania zadań i zamierzeń dydaktyczno-wychowawczych.

PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

- dostarczenie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego, zwiększenie umiejętności dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo;
- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w Szkole;
- wzrost poprawności językowej w mowie potocznej i kultury osobistej;
- utrwalenie zachowań asertywnych;
- wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im;
- dbanie o higienę oraz zdrowie fizyczne i psychiczne;
- zmniejszenie poziomu hałasu w Szkole;
- umiejętność organizowania czasu wolnego;
- świadome i umiejętne korzystanie z telefonu, komputera, Internetu;
- wzrost świadomości negatywnego wpływu środków uzależniających;
- prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia;
- zwiększenie wiedzy dotyczącej prawnych i społecznych konsekwencji zachowań o charakterze przestępczym;
- sukcesy uczniów w szkole przy systematycznej współpracy podmiotów wspierających program wychowawczo-profilaktyczny.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. W procesie ewaluacji Programu Wychowawczego Szkoły udział biorą uczniowie, rodzice, nauczyciele.
2. Po każdym zakończeniu roku szkolnego Program Wychowawczy może być modyfikowany w zależności od wniosków wynikających z ankiet ewaluacyjnych.
3. Zmiany w Programie Wychowawczym zatwierdzane są przez Radę Rodziców i Radę Pedagogiczną.
4. Monitoring i ewaluację przeprowadza zespół ds. ewaluacji.